

1.2.1968 342

T A J N E

egz. nr. 1.

N o t a t k a

z rozmowy tow.Gomułka z ambasadorem Rumunii w Polsce, tow.Petrescu
w dniu 1 lutego 1968 r.

Tow.Gomułka przyjął ambasadora Rumunii na jego prośbę; ambasador zawiadomił, iż otrzymał polecenie przekazać ważny list od tow.Ceausescu.

Na wstępie ambasador przekazał tow.Gomułce najlepsze życzenia i serdeczne pozdrowienia od tow.Ceausescu wraz z najlepszymi życzeniami zdrowia i sukcesów z okazji Nowego Roku. Zgodnie z poleceniem przekazał list od tow.Ceausescu w sprawie układu o nierozprzestrzenianiu broni nuklearnej. /Zastrzegł, że dołączone do oryginału listu tłumaczenie polskie było robione w Bukareszcie i jest niezbyt poprawne językowo/.

Tow.Gomułka, po zapoznaniu się z treścią listu, oświadczył, że sprawa nie jest nowa. Swego czasu słyszeliśmy zastrzeżenia towarzyszy rumuńskich do tego układu. W odróżnieniu od Rumunii - Polska i inne kraje Układu Warszawskiego zajmują jednolite stanowisko.

Propozycja zwołania Komitetu Doradczego może być i będzie rozważona. Osobiście - powiedział tow.Gomułka - wątpię, aby można było zebrać Komitet w lutym. Również sprawa porządku dziennego wymagałaby uzgodnienia, gdyż pozostałe kraje chciałyby może wnieść jeszcze inne sprawy pod obrady Komitetu. Dla naszej partii termin lutego - niezależnie od meritum sprawy - byłby nie do przyjęcia, gdyż mamy b. dużo pracy w związku z przygotowaniami do plenum oraz Spotkania Konsultatywnego w Budapeszcie.

Tow.Petrescu wyraził przypuszczenie, że propozycja odbycia narady w lutym wynika z tego, że Komitet 18 w Genewie ma już w połowie marca przedstawić Zgromadzeniu Ogólnemu ONZ sprawozdanie na temat układu o nierozprzestrzenianiu.

List świadczy o dążeniu partii rumuńskiej do osiągnięcia - na drodze wzajemnych konsultacji - jednolitego stanowiska naszych

krajów w Komitecie 18, przed opracowaniem sprawozdania przez ten Komitet.

Pozwólcie powiedzieć - podkreślił tow. Petrescu - że dla naszej partii sprawa układu o nierozprzestrzenianiu ma wielką wagę. Jesteśmy zainteresowani w rozwoju i umacnianiu procesów pokojowych na świecie. Celem propozycji naszej partii jest osiągnięcie takiego układu o nierozprzestrzenianiu, który w jak największej mierze odpowiadałby sprawie socjalizmu, wspólnej walki z imperializmem i sprawie pokoju.

Podobnie, jak strona polska, zajmujemy się tymi sprawami i uważamy, że wzajemne konsultacje będą pożyteczne.

W odpowiedzi tow. Gomułka przypomniał, że na temat układu o nierozprzestrzenianiu były już przeprowadzane konsultacje pomiędzy komitetami centralnymi naszych partii, a ponadto - o ile dobrze pamięta - sprawa ta znalazła się już w jednym z dokumentów przyjętych przez Komitet Doradczy Układu Warszawskiego. Oczywiście dokument formułował sprawę ogólnie, bez szczegółów, które miały być ostatecznie sprecyzowane w czasie prac Komitetu 18 w Genewie. Wszystkie kraje Układu Warszawskiego były konsultowane co do stanowiska, jakie mają zająć na Komitecie.

Mówię o tym - powiedział tow. Gomułka - w oparciu o dokumenty, które otrzymałem. Były rozesłane poprawki do Układu uzgodnione ze Stanami Zjednoczonymi. Rozważyliśmy te poprawki i uznaliśmy, że można je przyjąć. Przypuszczam, że Rumunia również otrzymała te poprawki. Wszystkie państwa Układu W-skiego - poza Rumunią - zajęły w tej sprawie jednolite stanowisko.

Jest rzeczą niezbędną wiedzieć, jakiego rodzaju zastrzeżenia zgłaszają towarzysze rumuńscy do układu o nierozprzestrzenianiu. W związku z tym tow. Gomułka zauważył, że strona rumuńska powinna przedstawić te zastrzeżenia na piśmie, aby można było się do nich ustosunkować. Było by to również zgodne z życzeniem towarzyszy rumuńskich, którzy niejednokrotnie uprzednio domagali się, aby przed posiedzeniem Komitetu Doradczego rozsyłać dokumenty dotyczące treści obrad, do których poszczególne państwa mogłyby się ustosunkować. Tymczasem w liście tow. Ceausescu nie mówi się

o meritum sprawy. Trzeba ją znać nawet w tym celu, aby można było podjąć decyzję o zwołaniu Komitetu Doradczego.

Tow. Petrescu oświadczył, że osobiście uważa, iż nie ma żadnych przeszkód, aby strona rumuńska przekazała swoje konkretne propozycje co do meritum sprawy na piśmie i aby można było się z nimi zapoznać. Natychmiast poinformuje o tym tow. Ceausescu.

Tow. Gomułka oświadczył na zakończenie, że propozycja rumuńska zwołania Komitetu Doradczego zostanie rozpatrzona przez kierownictwo naszej partii i udzielimy odpowiedzi towarzyszom rumuńskim.

Tow. Gomułka podziękował za przekazane mu życzenia od tow. Ceausescu i ze swej strony prosił również przekazać tow. Ceausescu najlepsze pozdrowienia i życzenia.

Sporządzono w 5 egz.

ST/tp